

Załącznik do Uchwały Nr

.....
z dnia

**Raport z wykonania
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2023 i efektów realizacji**

Skawina, czerwiec 2024 r.

Spis treści

ROZDZIAŁ I	3
Wprowadzenie	3
ROZDZIAŁ II	4
Opis zadań i działań zrealizowanych w ramach Gminnego Programu w 2023 r.	4
ROZDZIAŁ III	17
Skala problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Skawina w 2023 roku	17
ROZDZIAŁ IV	21
Źródła Finansowania Gminnego Programu oraz efekty podejmowanych działań	21

ROZDZIAŁ I

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 przyjęty Uchwałą Nr LII/755/23 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 25 stycznia 2023r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 obejmował zadania własne gminy określone w ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są ustawy:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025,
- ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw wskazuje, że zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym powinny stanowić element gminnych lub wojewódzkich programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program łączy działania profilaktyczne z obszaru problematyki uzależnień. Obejmuje profilaktykę w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, profilaktykę w zakresie uzależnień behawioralnych, oraz wybrane obszary związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Głównym celem Gminnego Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków, zagrożeń uzależnień behawioralnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. W Gminnym Programie uwzględniono problematykę uzależnień behawioralnych, przez które rozumie się zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia.

Problem uzależnień wciąż jest niepokojącym zjawiskiem społecznym, który dotyka wszystkie grupy społeczne, niezależnie od pochodzenia, statusu, czy sytuacji ekonomicznej. Dlatego oddziaływania profilaktyczne powinny być realizowane we wszystkich sferach życia społecznego – szkolnej, rodzinnej, rówieśniczej, publicznej, medialnej itp.

Na realizację programu przeznaczono kwotę 1 730 719,76 zł z czego:

1. 43 369,43 zł na przeciwdziałanie narkomanii (rozdział 85153- zwalczanie narkomanii)
2. 1 636 520,33 zł na przeciwdziałanie alkoholizmowi rozdział 85154- przeciwdziałanie alkoholizmowi) w tym:
 - a) 1 412 850,33 zł z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art.11 (1) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- tzw. „korkowe”
 - b) 223 670,00 zł to wpływ z tytułu wprowadzonego podatku od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml- art.9 (2) ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- tzw. „podatek od małpek”.
3. 50 830,00 zł na przeciwdziałanie alkoholizmowi rozdział 85158-Izby wytrzeźwień) w tym:
 - a) 50 830,00 zł to wpływ z tytułu wprowadzonego podatku od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml- art.9 (2) ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- tzw. „podatek od małpek”.

ROZDZIAŁ II

Opis zadań i działań zrealizowanych w ramach Gminnego Programu w 2023 r.

Zadanie I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą domową. Zwiększanie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z grupy uzależnień behawioralnych i innych.

Sposób realizacji zadania:

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w CUS w Skawinie, ul. Ks. J. Popiełuszki 17 odbywały się dyżury specjalistów:

- prawnika,
- terapeuty uzależnień,
- psychologów- także psychologów dla obywateli Ukrainy,
- mediatora,
- specjalisty w zakresie poradnictwa i wsparcia rodzin/par będących w kryzysie,
- specjalisty seksuologa.

Na terenie Gminy Skawina nie funkcjonuje żadna placówka zdrowotna świadcząca usługi w zakresie leczenia uzależnień. Jednak mieszkańcy nie pozostają bez wsparcia w tym zakresie dlatego **Centrum Usług Społecznych w Skawinie**, ul. Ks. J. Popiełuszki 17 działające od stycznia 2023 r. świadczy **bezpłatną pomoc** dla mieszkańców Skawiny.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku **psychologowie oraz terapeuta uzależnień** udzielili **mieszkańcom gminy Skawina bezpłatnie 845 porad.**

Należy zaznaczyć iż od 2023 roku zostało wprowadzone ograniczenie ilości bezpłatnych porad do 5 wizyt. W przypadku konieczności wsparcia mieszkańca w większym zakresie, każdorazowo decyduje specjalista lub wskazuje klientowi placówki, w których może uzyskać wsparcie terapeutyczne.

W Centrum Usług Społecznych w Skawinie w okresie sprawozdawczym **prawnik**, prowadził konsultacje i poradnictwo prawno-społeczne z zakresu pomocy społecznej, kodeksu cywilnego i prawa rodzinnego. Udzielał także porad prawnych w przedmiocie zasad i formalnych wymogów tworzenia pism procesowych do sądu w sprawach dotyczących przemocy domowej. Prawnik udzielił łącznie **231 porad** dla 200 osób.

Liczbę porad specjalistycznych udzielonych w CUS przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Liczba porad udzielonych w CUS w 2023 r.

Lp.	Rodzaj konsultacji	Liczba porad udzielonych w CUS w 2023r.
1.	Psycholog/terapeuta uzależnień	845
2.	Prawnik	231

W ramach udzielanego wsparcia w Centrum Usług Społecznych mieszkańcy gminy Skawina w okresie od 25 maja 2023 do 31 grudnia 2023 r. skorzystali z usług **mediatora**, który prowadził **13** spotkań mediacyjnych w których uczestniczyło 5 kobiet i 4 mężczyzn.

Od czerwca do grudnia 2023 roku pełnił dyżur specjalista w **zakresie poradnictwa i wsparcia rodzin/par będących w kryzysie oraz seksuologii** z którego wsparcia skorzystało łącznie **28** osób (26 kobiet i 2 mężczyzn).

Dodatkowo w okresie od 20 kwietnia 2023 do 13 lipca 2023 r. zorganizowano **grupę wstępną terapeutyczno-edukacyjną** dla osób uzależnionych od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych w której uczestniczyły **15** osoby.

Podsumowując w ramach porad i konsultacji specjaliści dokonywali wstępnej diagnozy osób z problemem uzależnień, motywowali do podjęcia leczenia, udzielali wsparcia i pomocy osobom współuzależnionym, kierowali do placówek specjalistycznych.

Na terenie gminy wspierano działania środowiska abstynenckie i samopomocowe dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. Grupa Anonimowych Alkoholików „**AQUA VITA**” korzystała bezpłatnie z pomieszczeń budynku przy ul. Szkolnej 1 gdzie w każdy poniedziałek tygodnia miała swoje spotkania w godzinach od 18.00- 20.00. Wspólnota Anonimowych Alkoholików „**AQUA VITA**” jest grupą mężczyzn i kobiet, którzy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą nadzieją, aby rozwiązać swój wspólny problem i pomagać innym w wyzdrowieniu z alkoholizmu. Jedynym warunkiem uczestnictwa we wspólnocie jest chęć zaprzestania picia. Podstawowym celem wspólnoty jest trwać w trzeźwości i pomagać innym alkoholikom w jej osiągnięciu.

Grupa Rodzinna **AI.- Anon „VITA ROSA**” korzystała z budynku CUS, ul. Ks. J. Popiełuszki 17, gdzie spotkania odbywały się w każdą środę tygodnia w godzinach od 18.00- 20.00. Grupa Rodzinna AI.-Anon „**VITA ROSA**” jest wspólnotą krewnych i przyjaciół alkoholików. Istnieją one w tym celu, aby rozwiązać wspólnie problemy poprzez dzielenie się swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją.

Natomiast grupa Anonimowych Alkoholików „**HALLER**” korzystała w 2023r. z pomieszczeń w Dworze Dzieduszyckich w Radziszowie, spotkania odbywały się w każdą środę tygodnia w godzinach od 18.00- 19.30 przy czym: – mitingi spikerskie – odbywają się w każdą trzecią środę miesiąca, – mitingi

otwarte – odbywają się w każdą ostatnią środę miesiąca – także dla osób nie będących alkoholikami, których bliscy nadużywają alkoholu, bądź chcą dowiedzieć się coś więcej o Wspólnocie.

Dodatkowo na terenie Gminy działa także Stowarzyszenie Abstynenckie „ALAM”, które jest grupą kobiet i mężczyzn, której podstawowym celem jest:– trwać w trzeźwości i pomagać innym alkoholikom w jej osiągnięciu,– promocja abstynencji jako stylu życia,– działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i bezdomnością.

Rozpowszechniano informację o miejscach, programach i metodach leczenia uzależnień, udzielania pomocy, grupach AA, Al. ANON poprzez pracowników CUS w tym pracowników recepcji, pracowników socjalnych, asystentów, a także poprzez ulotki, dystrybucję plakatów, strony internetowe CUS i UMIG, lokalne portale internetowe.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skawinie ma swoją siedzibę w Centrum Usług Społecznych, ul. Ks. J. Popiełuszki 17 gdzie spotyka się w każdy wtorek od godziny 16.00 do 19.00. Gminna Komisja między innymi podejmowała czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Szczegółowe informacje dotyczące działań GKRPA zostały zawarte w zadaniu IV.

Zadanie II

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy i wsparcia psychospołecznego i prawnego, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Sposób realizacji zadania :

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023r. prowadzony był Punkt Interwencyjno-Konsultacyjno-Wspierający przy ul. Rynek 24 w Skawinie dla osób i rodzin doświadczających przemocy oraz innych problemów mogących prowadzić do wykluczenia społecznego. Usługi Punktu Interwencyjno-Konsultacyjno-Wspierającego przeznaczone są dla mieszkańców gminy Skawina. W Punkcie Konsultacyjnym można skorzystać z bezpłatnego poradnictwa dla osób uwikłanych w przemoc. Dyżur pełni Starszy Specjalista Pracy Socjalnej – stacjonarnie w siedzibie CUS oraz w formie telefonicznej. Zakres działalności Punktu obejmuje przede wszystkim: udzielanie wsparcia osobom korzystającym z usług punktu; motywowanie do podjęcia leczenia, udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu psychoterapii, poradnictwo, inicjowanie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy, współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy, prowadzenie działalności informacyjno- konsultacyjnej skierowanej do mieszkańców gminy w związku z rozwiązywaniem problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej.

W ramach działalności Punktu podejmowano działania interwencyjne i edukacyjne adresowane do osób stosujących przemoc między innymi poprzez uruchamianie procedury „Niebieskiej Karty” przez odpowiednie służby- .współpraca służb w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy domowej i grup roboczych, w tym współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W roku 2023 do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 91 formularzy „Niebieskie Karta – A” w 76 rodzinach, sporządzonych przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów. Łącznie w roku 2023 procedurą „Niebieskiej Karty” było objętych 110 rodzin (34 rodzin w 2022 r.).

Tabela 2. Liczba wszczętych procedur „Niebieskich Kart” w 2023 roku

Podmioty uprawnione do zakładania „Niebieskich Kart”	Liczba „Niebieskich Kart”
Policja	42
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	44
Placówki Oświatowe	4
Służba Zdrowia	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1
Razem	91

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie rejestru wpływu „Niebieskich Kart” w roku 2023.

W dniach od 25 listopada do 10 grudnia realizowano kampanię **„16 dni przeciw przemocy ze względu na płeć”**. Hasło przewodnie kampanii **„Inwestuj, aby zapobiegać przemocy wobec kobiet i dziewcząt”**. Celem kampanii było wyeliminowanie wszelkich form przemocy.

W przeciwdziałaniu przemocy niezbędne jest skoordynowane działanie wielu instytucji i specjalistów różnych dziedzin. Taka pomoc polega nie tylko na bezpośrednim wsparciu osób, które stają się jej ofiarami, ale obejmuje także działania profilaktyczne i prawne. Istotne jest aby kampania zwiększała świadomość i wrażliwość społeczną. Kampania odbywała się z udziałem Policji i Stowarzyszenia „Siemacha”. W ramach kampanii przedstawiciele Centrum Usług Społecznych, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisariatu Policji w Skawinie, Stowarzyszenia „Siemacha”, pełnili dyżury dla osób zagrożonych przemocą, doświadczających przemocy oraz świadków przemocy. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup roboczych zwiększali swoje kompetencje poprzez udział w studiach, superwizjach, konferencjach i szkoleniach w zakresie przeciwdziałania przemocy.

W ramach Gminnego Programu dofinansowano **Placówkę Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży „SIEMACHA Spot”**, która prowadzona jest zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W placówce realizowano program socjoterapeutyczny, w którym uczestniczyło **167** dzieci. Dodatkowo zadanie publiczne w obszarze zdrowia publicznego realizowało Stowarzyszenie Przyjaciół Grabie - Klub środowiskowy „Relax” - prowadząc świetlice.

Utrzymywano budynek w Skawinie, ul. Szkolna 1 jako baza lokalowa do realizacji programów socjoterapeutycznych, profilaktycznych lub opiekuńczo- wychowawczych. W budynku przy ul. Szkolnej swoje cotygodniowe spotkania miała grupa samopomocowa **„AQUA VITA”** w każdy poniedziałek od godziny 18.00. Budynek był także bezpłatnie udostępniony:

- Fundacji „Wyobraź sobie”, która prowadziła tam zajęcia dla dzieci i młodzieży.
- Stowarzyszeniu „Kruszynki”, które w soboty miało spotkania i zajęcia.

Mając na celu zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych realizowano program **„Szkoly dla Rodziców i Wychowawców”** w edycji wiosennej i jesiennej w której łącznie wzięło udział **62** osoby. W edycji wiosennej zrealizowano 2 edycje Modułu I – „Szkoła Dialogu” w której wzięło udział

19 osób, oraz Moduł III – „Jak dogadać się z nastolatkiem” w której udział wzięło – 9 osób. W edycji jesiennej zrealizowano 2 edycje Modułu I – „Szkoła Dialogu” w której wzięły udział 24 osoby i 1 edycję modułu II „Rodzeństwo bez rywalizacji” w której wzięło udział 10 osób. Program miał na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych mieszkańców Gminy Skawina oraz zmianę postaw wychowawczych rodziców, opiekunów, wychowawców na takie, które mogą zapobiegać występowaniu lub minimalizować występowanie zachowań problemowych/ ryzykownych dzieci i młodzieży, zgodnie z założeniami i standardami programu.

Dystrybuowano materiały edukacyjne (plakaty, ulotki, informacje dotyczące grup samopomocowych) dotyczące uzależnień od alkoholu, uzależnień od środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych. Informacje te przekazano między innymi do Centrów Aktywności Kulturalnych na terenie Gminy Skawina, Biblioteki Pedagogicznej w Skawinie, Specjalistycznej Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Skawinie, Centrum Kultury i Sportu w Skawinie, Centrum Zdrowia Psychicznego w Skawinie.

Przeprowadzono kampanię społeczną dotyczącą **FAS i FASD**, w którą zaangażowano wolontariuszy z Międzynarodowego Stowarzyszenia Studentów Medycyny IFMSA-Poland – oddział Południe, która zrzesza studentów i młodych lekarzy. Podczas spotkania na Rynku z mieszkankami i mieszkańcami Gminy Skawina użyto alkoholi i narkotyków aby „doświadczyć” tego co widzi osoba pod wpływem alkoholu i substancji psychoaktywnych. Przeprowadzono także pogadankę na temat picia alkoholu w czasie ciąży. Opracowano i wydrukowano 200 sztuk ulotek dotyczących FAS- Płodowy Zespół Alkoholowy, które zostały rozdane podczas kampanii.

Zadanie III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób realizacji zadania :

1. Z uwagi na fakt, iż najbardziej podatni na spożywanie napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych są ludzie młodzi, najlepszym sposobem zapobiegania tym problemom jest zapewnienie młodzieży właściwych perspektyw. Najskuteczniejszymi strategiami profilaktycznymi są strategie angażujące szkołę i rodzinę. Tylko wtedy gdy młodzież nauczy się rozumieć siebie i motywy swego postępowania można będzie zmniejszyć poszukiwania za alkoholem i środkami odurzającymi. Wdrażano profilaktykę uniwersalną w ramach współpracy z placówkami oświatowymi w zakresie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej; realizacja programów profilaktyki uzależnień i innych zagrożeń, w tym:
 - realizowano warsztaty profilaktyczne z zakresu profilaktyki uzależnień behawioralnych wśród dzieci- gry komputerowe i media społecznościowe w Zespole Placówek Oświatowych w Borku Szlacheckim – udział wzięło **98** uczniów w terminie 14- 15 marzec 2023r.
 - realizowano warsztaty profilaktyczne z zakresu profilaktyki dla uczniów na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych i innych w Zespole Placówek Oświatowych w Woli Radziszowskiej - udział wzięło **112** uczniów w terminie 29.11.23 r.
 - realizowano warsztaty profilaktyczne dla uczniów „Kłopoty online cyberprzemoc” w Szkole Podstawowej nr 6 w Skawinie – udział wzięło **245** uczniów w terminach: 10.11.23 r, 07.12.23 r., 14.12.23 r.
 - realizowano program profilaktyczny „Archipelag Skarbów”- w Zespole Placówek Oświatowych w Kopance dla uczniów ZPO w Kopance oraz ZPO w Borku Szlacheckim w terminie 7-8 grudnia 2023 r. – udział wzięło **93** uczniów,
 - realizowano warsztaty profilaktyczne dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Skawinie o tematyce uzależnień od środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy, narkotyków, nikotyny, alkoholu oraz opanowanie umiejętności identyfikacji ryzyka związanego z podejmowaniem przez uczniów zachowań ryzykownych udział wzięło **230** osób w terminach: 16.11.23 r., 23-24.11.23 r. 30.11.23 r.
 - realizowano w Liceum Ogólnokształcącym w Skawinie pomiędzy uczniami LO i ZSTE debatę oxfordzką pod hasłem „Polska powinna przyjąć regulacje dotyczące marihuany na wzór holenderski” udział wzięło **102** uczniów w terminie 21-22.11.23 r. i 13.12.23 r.
2. W dniu 18 lutego 2023r. w Dworze Dzieduszyckich w Radziszowie, odbył **Bal Karnawałowy** dla dzieci. Organizatorem imprezy było Centrum Usług Społecznych w Skawinie. Celem projektu było ograniczenie zjawiska patologii społecznej poprzez podejmowanie czynności edukacyjno-profilaktycznych. Bal Karnawałowy miał na celu ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z zażywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zagrożeń uzależnień i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i rodziców. Ponadto Bal Karnawałowy miał cel profilaktyczny,

promujący zdrowy, trzeźwy i bezpieczny styl życia dzieci i rodziców, wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez spędzanie czasu wspólnego.

3. Prowadzono działania informacyjno- edukacyjne z profilaktyki uniwersalnej mające na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz wzmocnianie postaw społecznych sprzyjających ograniczeniu używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie innym uzależnieniom wśród mieszkańców:
 - przeprowadzono kampanie „**Zachowaj Trzeźwy Umysł**” pod hasłem „Rosnę zdrowo”, w której wzięło udział **9** placówek oświatowych: Szkoła Podstawowa nr 6, Szkoła Podstawowa nr 2, Szkoła Podstawowa nr 4 w Skawinie, Szkoły Podstawowe w Jaśkowicach, Borku Szlacheckim, Radziszowie, Wielkich Drogach, Woli Radziszowskiej, Katolicka Szkoła Podstawowa w Skawinie. Kampania skupiała się na kwestii równowagi pomiędzy zdrowiem psychicznym a fizycznym.
Główne cele kampanii:- edukacja uczniów w zakresie zdrowego stylu życia, uwzględniającego takie obszary jak: zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, zdrowie psychiczne, dobre relacje szkolne oraz rodzinne,- promowanie konstruktywnych postaw zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży aktywności prospołecznych jako alternatywy wobec wielu zachowań ryzykownych, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków czy stosowania przemocy,- wsparcie wychowawcze rodziców, w tym wskazanie środowiska rodzinnego, jako tego, które stanowi najważniejszy czynnik ochronny przed zachowaniami ryzykownymi,- edukacja uczniów i rodziców w zakresie umiejętnego planowania czasu (równowaga między aktywnością, wypoczynkiem a snem),-wzmocnianie wśród uczniów kompetencji społecznych. W kampanii wzięło udział **2092** uczniów. Dodatkowo Szkoła Podstawowa nr 6 w Skawinie zorganizowała piknik o charakterze profilaktyczno- sportowym w ramach udziału placówki w kampanii „Zachowaj trzeźwy Umysł” w dniu 3 czerwca 2023 r.
4. Poszerzono ofertę rozwijającą kompetencje rodzicielskie i wychowawcze rodziców i realizowano cykliczne spotkania **Klubu Rodzica** w terminach od 15.06.23 r. do 14.12.23 r. dla mieszkańców Gminy. Klub Rodzica jest przestrzenią gdzie można poznać ludzi i nawiązać nowe znajomości, to również miejsce gdzie każdy może znaleźć wsparcie i zrozumienie w swoich codziennych wyzwaniach. Spotkania były prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną oraz psychologa. Pani Katarzyna Wnęk-Joniec- psycholog prowadziła spotkania o tematyce „Odruchy przetrwałe, ich wpływ na rozwój emocjonalny dziecka, zaburzenia koordynacji i problemy w uczeniu się”, „Lepiej rozumiem-mądrzej kocham- o- skutecznym wsparciu danym dziecku”. Spotkania odbywały się raz w miesiącu w godzinach od 17:30 do 19:30.
5. Zorganizowano w dniu 17 czerwca 2023 r. na Skawińskich Błoniach pikniku pn. „**Rodzina – silna, zdrowa i aktywna**” Centrum Usług Społecznych przygotowało liczne atrakcje, które sprzyjały umacnianiu więzi między członkami rodzin. W programie znalazły się konkursy edukacyjne, zabawy ruchowe i gry, zawody sportowe, a także liczne stoiska z dmuchańcami, warkoczami, malowaniem twarzy czy tatuażami. Dzieci i dorośli mogli wejść w rolę strażaka bądź policjanta a także podszkolić się w udzielaniu pierwszej pomocy. Przy pomocy alkohogli i narkogogli chętni mogli sprawdzić jak zmienia się pole widzenia osoby będącej pod wpływem substancji psychoaktywnych.
6. Realizowano cykliczne spotkania z pedagogami w postaci- **Klubu Pedagoga**. Spotkania miały charakter szkoleniowy i pozwoliły na aktualizowanie wiedzy na temat sposobów realizowania zadań leżących w kompetencji pedagogów. Klub Pedagoga to też grupa „wsparcia”, która umożliwia dzielenie się osobistymi trudnościami wynikającymi z działań podejmowanych

w ramach czynności zawodowych. Spotkania były cennym źródłem pomysłów i informacji wzbogacających warsztat pracy pedagogów, odbywały się raz w miesiącu od 21.09.23 r. do 28.11.23 r.

7. Realizowano zajęcia poza szkolne dla dzieci i młodzieży w wieku od 13 do 20 lat w postaci **Klubu Młodzieżowego**. Spotkania odbywały się co tydzień w każdy piątek miesiąca od 29.09.23 r. do 15.12.23 r. w Skawinie, ul. Popiełuszki 17. Spotkania miały na celu stworzyć przestrzeń do nauki nowych umiejętności, rozwijać pasje, radzić sobie w sytuacjach trudnych i rozwiązania ewentualnych konfliktów. Spotkania prowadzi wykwalifikowany psycholog, terapeuta, trener programów profilaktycznych. W ramach Klubu Młodzieżowego odbywały się także warsztaty dotyczące poszukiwania swoich mocnych i słabych stron, rozwijanie kompetencji zawodowych i rozwoju osobistego. Poruszano także tematy takie jak niebezpieczne nawyki- mechanizm powstawania uzależnień. Jak rozpoznać pierwsze sygnały i w jaki sposób zapobiegać. Czynniki ryzyka oraz czynniki chroniące w profilaktyce uzależnień behawioralnych.
8. Realizowano cykl spotkań **„Zrób sobie GLOW UP”** dla młodzieży w wieku od 13 do 15 lat. Spotkania prowadzone były przez profesjonalistów m.in. psychologa, dietetyków, Powiatową Stację Sanitarno- Epidemiologiczną w Krakowie, trenera personalnego i wizażystkę. Spotkania obejmowały tematykę: zdrowego odżywiania, budowania poczucia własnej wartości, uzależnień behawioralnych w tym od internetu, wizerunku- wizaż a poczucie własnej wartości, dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne w tym: sport- trening personalny, dieta, suplementy. Spotkania miały charakter otwarty i odbywały się zarówno na terenie Miasta jak również w Sołectwach między innymi w Dworze Dzieduszyckich w Radziszowie, Centrach Aktywności Kulturalnej w Jaśkowicach, Woli Radziszowskiej, Borku Szlacheckim, Świetlicy Wiejskiej w Zelczynie oraz CUS w Skawinie. Zorganizowano 30 spotkań.
9. Zorganizowano konferencje **„Dzieci w necie-(nie) bezpieczna gra”** przy współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie w dniu 19.10.23 r. Celem konferencji było przybliżenie tematyki uzależnień od nowych technologii wśród dzieci i młodzieży oraz problematyki zagrożeń jakie niesie ze sobą powszechny dostęp do Internetu. Konferencja została przeprowadzona w formie hybrydowej, stacjonarnie i online. Uczestnikami konferencji byli Dyrektorzy placówek edukacyjnych z terenu Gminy Skawina oraz z terenu Powiatu krakowskiego i Krakowa. Tematy poruszane na konferencji to:- uzależnienia behawioralne 2.0- nałogowe zachowania – pułapki Cyberświata- jak zachęcić młodzież do bezpiecznego korzystania z sieci, - Cyberprzemoc i inne zagrożenia płynące z Internetu,- jak nie stracić samego siebie- nowe zagrożenia zdrowotne w obszarze uzależnień. Inicjatorzy wydarzenia wykazali się troską o edukację oraz zapewnienie odpowiednich narzędzi, aby dzieci mogły korzystać z Internetu w sposób bezpieczny i odpowiedzialny.
10. Zorganizowano kampanie **„NO Promil-No Problem”**, która ma na celu ograniczenie na terenie Małopolski liczby osób, które prowadzą pojazdy będąc pod wpływem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zmiany społecznego nastawienia wobec nietrzeźwych kierowców – wzmocnieniu pasażerów gotowości do powstrzymywania pijanego kierowcy.
 - przygotowano konkurs indywidualny dla uczniów Szkół Podstawowych, który polegał na wykonaniu pracy plastycznej (plakat, komiks, rysunek, obraz, technika pracy plastycznej była dowolna) o tematyce **„Codzienna radość bez %, trzeźwość najważniejszym pasażerem”**. Udział w konkursie wzięło 5 Szkół Podstawowych z terenu Gminy Skawina, do Organizatorów wpłynęło 36 prac. Finał kampanii miał miejsce na Hali Widowiskowo- Sportowej w Skawinie, w której udział wzięło **78** uczniów. Podczas spotkania uczniowie Szkół Podstawowych

z terenu Gminy Skawina mieli możliwość skorzystać z atrakcji przygotowanych przez CUS m.in. z precyziomierza, odblaskowni, refleksolomierza z użyciem alkoholgli. Uczniowie mieli możliwość przetestować swój refleks przy użyciu refleksiomierza a później sprawdzić refleks przy użyciu refleksiomierza i alkoholgli oraz sprawdzić swoją precyzję przy użyciu precyziomierza.

11. Zorganizowano **Dzień Mediacji Rówieśniczej** w dniu 7.11.23 r. z okazji Międzynarodowego Dnia Mediacji dla uczniów klas 7, 8 Szkoły Podstawowej w Radziszowie. Mediacja rówieśnicza to skuteczne narzędzie w walce z konfliktami w szkole, przemocą rówieśniczą, która proponuje pozytywne wartości i umiejętności. Daje uczniom możliwość stać się aktywnymi uczestnikami w tworzeniu spokojnego i przyjaznego środowiska szkolnego. Celem spotkania było przekazanie uczniom podstawowej wiedzy z zakresu polubownego rozwiązywania sporów, pokazanie roli, zachęcenie młodzieży do samodzielnego rozwijania swoich umiejętności psycho-społecznych.
12. Mając na względzie dobro dzieci i młodzieży zorganizowano **Treningi Umiejętności Społecznych**, które odbyły się w terminach od 16.11.23 r. do 21.12.23 r. , w których udział wzięło 9 dzieci w wieku od 10-12 lat. TUS to spotkania w grupie rówieśniczej prowadzone przez trenera TUS, gdzie dzieci uczą się jak budować satysfakcjonujące relacje z innymi, jakie zachowania są społecznie akceptowane, a jakie nie, jakich granic nie należy przekraczać. Uczestnicy uczą się odczytywać i nazywać emocje, gesty i mowę ciała. TUS kierowany był dla dzieci które: przejawiają trudności w kontaktach społecznych, mają kłopoty z dostosowaniem się do norm i zasad, popadają często w konflikty, są nieśmiałe, wycofane, mają problemy w rozpoznawaniu i nazywaniu emocji, ciężko funkcjonują w grupie, mają zaburzenia rozwojowe (autyzm, Zespół Aspergera, ADHD).
13. Propagowano informacje na temat:
 - Ogólnopolskiego programu „**Pomarańczowa Linia**”- telefonu pomagającego rodzicom dzieci, które piją/upijają się lub zażywają narkotyki,
 - **Ogólnopolskich telefonów zaufania** dotyczących problemów uzależnień, przemocy domowej i innych zagrożeń- to miejsce, gdzie osoby z problemami związanymi z uzależnieniem i ich bliscy mogą otrzymać wsparcie, porozmawiać z wykwalifikowanymi konsultantami oraz uzyskać informacje na temat leczenia, terapii i innych form pomocy.
 - **Niebieskiej Linii**- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oferuje całodobową pomoc osobom doznającym przemocy domowej, świadkom przemocy oraz osobom poszukującym informacji na temat zjawiska i sposobów przeciwdziałania przemocy domowej.
 - **Anonimowych Hazardzistów** -najważniejszym celem grupy jest zaprzestanie uprawiania hazardu oraz pomoc innym nałogowym hazardzistom w zrobieniu tego samego.
 - „**E- POP**”- to aplikacja, której zadaniem jest pomoc w samoocenie w ilości spożywania alkoholu oraz wskazanie czy warto podjąć leczenie. E-POP ma stanowić formę przewodnika, który pomoże osiągnąć sukces w zwalczaniu nałogu. Uczestnictwo w programie jest anonimowe i bezpłatne, w każdym momencie można z niego zrezygnować.
14. Przeprowadzono szkolenia dla pracowników socjalnych i zespołu interdyscyplinarnego.
15. Podjęto działania tworzące miejsca aktywnego spędzania czasu, w tym : modernizacja boiska sportowego przy ul. Bukowskiej oraz modernizacja placu zabaw w Polance Hallera.

Zadanie IV

Realizacja zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 poz. 2151 z późn. zm.) i wykonuje swoje działania w oparciu o regulamin Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z załącznikiem do Zarządzenia Nr 65/05 Burmistrza Miasta i Gminy Skawina z dnia 11 kwietnia 2005 r., zgodnie z którym przedkłada Burmistrzowi Miasta i Gminy Skawina sprawozdanie z działalności za dany rok.

W skład komisji wchodzi **5 osób** powołanych Zarządzeniem Nr 53/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Skawina z dnia 13 lutego 2023 r. ze zmianami określonymi w zarządzeniach;

- Zarządzenie Nr 227.2023 Burmistrza Miasta i Gminy Skawina z dnia 25 lipca 2023 r.

W roku 2023:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełniła dyżury w Centrum Usług Społecznych w Skawinie przy ul. Ks. J. Popiełuszki 17 we wtorki w godzinach od 16.00 do 19.00. W roku sprawozdawczym Komisja odbyła 49 posiedzeń, w trakcie których podejmowano między innymi czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
2. W okresie sprawozdawczym do Komisji wpłynęły 62 nowe wnioski o objęcie postępowaniem zmierzającym do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby nadużywającej alkoholu. Przedmiotowe sprawy jak wyżej wszczęte były na wniosek:
 - 1) Członków rodziny, znajomych, sąsiadów – 45 wniosków;
 - 2) CUS i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 11 wniosków;
 - 3) Sądu Rejonowego w Wieliczce i Zespołu Kuratorskiego przy Sądzie Rejonowym w Wieliczce – 2 wnioski;
 - 4) Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z innych jednostek terenowych – 3 wnioski;
 - 5) Prokuratury Rejonowej w Wadowicach – 1 wniosek;

Podejmowano również czynności wobec osób zgłoszonych do Komisji w latach poprzednich.

3. Komisja przeprowadzała rozmowy z ok. 203 osobami zgłaszającymi się na dyżur, diagnozując problem całej rodziny, w której występuje problem choroby alkoholowej. Wśród osób, z którymi Komisja przeprowadziła rozmowy były: osoby wnioskujące, członkowie rodzin oraz osoby wobec, których toczyło się postępowanie w sprawie podjęcia leczenia odwykowego. Celem rozmów z osobami, wobec których toczyło się postępowanie o podjęcie leczenia odwykowego było zmotywowanie ich do podjęcia działań w kierunku leczenia odwykowego i ograniczenia spożywania alkoholu. Członkowie Komisji informowali osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu o szkodliwości napojów alkoholowych oraz wszelkich zagrożeniach związanych z jego nadmiernym spożyciem.

Ponadto członkowie Komisji, przeprowadzając rozmowy motywujące z członkami rodzin osób z problemem alkoholowym, służyli szeroką informacją dotyczącą możliwości i form pomocy dla członków rodzin osób z problemem alkoholowym. Wskazywano miejsca, gdzie można uzyskać

specjalistyczną pomoc z uwzględnieniem dyżurów psychologów, prawnika, terapeuty uzależnień, Grupy Rodzinnej Al-Anon działających w Centrum Usług Społecznych w Skawinie, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ponadto przekazywano materiały, ulotki informacyjne na temat szkodliwości nadmiernego spożywania alkoholu, problemu współuzależnienia i miejsc, w których można uzyskać pomoc.

4. W sprawach prowadzonych przez Komisję, kierowano i odpowiadano na pisma do Sądu Rejonowego w Wieliczce, Prokuratury Rejonowej, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Komisariatu Policji w Skawinie, Straży Miejskiej w Skawinie, Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wieliczce, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Centrum Usług Społecznych w Skawinie.
5. W toku prowadzonych postępowań w sprawach dotyczących nadużywania alkoholu Komisja ściśle współpracowała z Komisariatem Policji w Skawinie kierując 70 pism o udzielenie informacji na temat interwencji policyjnych, faktów zatrzymywania oraz innych okoliczności mogących potwierdzić fakt nadużywania alkoholu przez osoby, których postępowanie dotyczy.
6. Komisja skierowała 42 osoby na badanie przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego zgodnie z zawartymi umowami – miejsce badania: Centrum Usług Społecznych w Skawinie ul. Ks. J. Popiełuszki 17, z czego 21 osób zgłosiło się na badanie do biegłych.
7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowała 31 wniosków do IV Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Wieliczce o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego w stosunku do uczestników.
8. Komisja w 28 przypadkach zakończyła postępowanie w sprawach toczących się o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, w tym:

z uwagi na zgon zainteresowanych, brak przesłanek potwierdzających nadużywanie alkoholu, rezygnację wnioskodawców, ukończenie terapii, przebywanie poza terenem gminy Skawina.

Zadanie V

Działania na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W ramach swojej działalności Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skawinie opiniowała wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych, z zasadami wynikającymi z uchwał Rady Miejskiej w Skawinie tj. z:

- 1) Uchwałą Nr XLVI/622/18 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Miasta i Gminy Skawina miejsc sprzedaży, podawania napojów alkoholowych.

- 2) Uchwałą Nr XLVI/623/18 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Skawina.

W roku sprawozdawczym Komisja rozpatrzyła wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydając 55 pozytywnych opinii w formie postanowienia, nie wydano negatywnych opinii. W związku z wydawanymi postanowieniami Komisja uczestniczyła w wizjach lokalnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Skawina.

Ponadto Komisja:

- 1) Inicjowała zadania do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2023, współpracowała w tym zakresie z Dyrektorem Centrum Usług Społecznych w Skawinie, jak również włączała się w realizację zadań w roku sprawozdawczym.
- 2) Zorganizowała „Specjalistyczne szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych – aspekty prawne kontroli”. W szkoleniu wzięło udział 12 przedsiębiorców.

Członkowie Komisji brali również udział:

- 1) w 32 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grup roboczych.
- 2) w szkoleniu pn. „Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych z naciskiem na kontrolę oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi.” – wykład wprowadzający zawierający najważniejsze informacje o metodzie, zorganizowany w dniu 15.05.2023 r. - w szkoleniu brało udział 4 członków GKRPA.
- 3) w szkoleniu pn. „Metoda Dialogu Motywującego – wykład wprowadzający zawierający najważniejsze informacje o metodzie” zorganizowanym w dniu 25.05.2023 r. - w szkoleniu brało udział 5 członków GKRPA.
- 4) w szkoleniu pn. „Leczenie odwykowe przymusowe – Rozterki Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” zorganizowanym w dniu 12.12.2023 r. - w szkoleniu brało udział 2 członków GKRPA.

GKRPA podejmowała także działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych oraz kontrole przestrzegania prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Skawina. W dniu 29 czerwca br. w Centrum Usług Społecznych w Skawinie odbyło się „Specjalistyczne szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych – aspekty prawne kontroli”. W trakcie szkolenia, omówiono zagadnienia dotyczące zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zwrócono uwagę na czynności związane z przygotowaniem się do kontroli, praw kontrolowanego oraz samego przebiegu kontroli.

Omówiono również kwestie związane z promowaniem takich postaw wśród właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sprzedawców alkoholu, które pomagają w przestrzeganiu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza w zakresie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz sankcji wynikających z naruszenia zasad sprzedaży napojów alkoholowych.

W 2023 r. Zespół Kontrolny zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza nr 100.2019 z dnia 7 marca 2019 r. dokonywał kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych – w okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrole w 43 placówkach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Skawina. Harmonogram przewidywał 44 placówki do kontroli, z czego kontrolę przeprowadzono w 43 placówkach. W 1 punkcie sprzedaży napojów alkoholowych nie zakończono kontroli ze względu na niedostarczenie dokumentacji przez przedsiębiorcę pomimo wystosowanych wezwań. W 1 placówce w okresie objętym harmonogramem kontroli nie zrealizowano ze względu na wygaszenie zezwolenia i zlikwidowanie punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Zgodnie z polskim prawem sprzedaż napojów alkoholowych, w tym piwa, osobom nieletnim i nietrzeźwym jest przestępstwem i może spowodować cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Podmiot posiadający zezwolenie ma bezwzględny obowiązek respektowania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim, który ustawodawca wprowadził z ważnych przyczyn społecznych. W trakcie przeprowadzonych kontroli sprawdzono ważność wydawanych zezwoleń, przestrzeganie zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zwrócono uwagę na umieszczanie w widocznym miejscu informacji o szkodliwości alkoholu i zakazie sprzedawania alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym. Podczas rozmów instruktażowych z właścicielami sklepów lub ich pracownikami pouczono o odpowiedzialności prawnej za naruszenie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Istotnym jest, fakt, że GKRPA nie posiada żadnych zaległości w prowadzeniu i rozpatrywaniu spraw z lat poprzednich. Dzięki zaangażowaniu pracowników GKRPA i chęci współpracy doprowadzono do zniwelowania rozpoczętych procedur z lat 2019, 2020, 2021, 2022 r.

Zadanie VI

Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadanie w tym obszarze realizował zespół Świadczeń z Pomocy Społecznej -Centrum Usług Społecznych w Skawinie.

Dane za rok 2023 r. przedstawiają się następująco:

- liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej CUS, objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny wynosi **9**.
- wielkość pomocy (środków finansowych) przeznaczonych przez CUS na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym 2023 r. wyniosła 19 399,63 zł.
- wielkość pomocy (środków finansowych) przypadających średnio na jedną rodzinę z problemem alkoholowym wynosi- 2155,51 zł.
- liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej CUS, objętych pomocą z powodu uzależnienia od narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych przez co najmniej jednego członka rodziny wynosi- **1**
- wielkość pomocy (środków finansowych) przeznaczonych przez CUS na pomoc rodzinom z problemem „narkotykowym” w 2023r. wynosi 1345,20 zł.
- wielkość pomocy (środków finansowych) przypadających średnio na jedną rodzinę z problemem narkotykowym wynosi 1345,20 zł.

Dodatkowo pracownicy Centrum rozpowszechniali informacje o dostępnej ofercie pomocowej na terenie gminy jaką oferuje CUS oraz o placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych, prowadzących programy ograniczenia szkód zdrowotnych oraz programy reintegracji społecznej.

Zadanie VII

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Sposób realizacji zadania:

1. Wspierano środowiska abstynenckie i samopomocowe dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, poprzez:
 - Bezpłatne użyczenie pomieszczeń w Skawinie ul. Szkolna 1 dla Grupy Samopomocowej „AQUA VITA”, ul. Ks. J. Popiełuszki 17 dla Al.- Anon „VITA ROSA”, w Radziszowie dwór Dzieduszyckich dla „HALLER”.
 - Pokrycie kosztów wyjazdu Grup na XXXIII Jasnogórskie Spotkania Uzależnionych na Jasnej Górze organizowanego w dniu 3 czerwca 2023r.
 - Dofinansowano bezalkoholowe integracyjne spotkanie Grup samopomocowych AA „AQUA VITA,, oraz AL. Anon „VITA ROSA” Bał Trzeźwości” w dniu 11 lutego 2023 r.
 - Prowadzono działania informacyjno- promujące Grupy Samopomocowe wśród mieszkańców Gminy
2. Użyczono nieodpłatnie pomieszczenia w Skawinie ul. Szkolna 1 na potrzeby Fundacji „Wyobraź sobie” i Stowarzyszenia Pomocy osobom Niepełnosprawnym i ich rodzinom- „Kruszynki”.
3. W ramach Porozumienia zawartego w dniu 31 grudnia 2021 r. pomiędzy Gminą Kraków i Gminą Skawina w sprawie współdziałania w zakresie realizacji działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w odniesieniu do osób doprowadzonych do wytrzeźwienia z terenu gminy w 2023 r. do MCPU dowieziono **133** osoby (dla porównania w 2022 r. dowieziono 127 osób).

ROZDZIAŁ III

Skala problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Skawina w 2023 roku

III.1. Konsekwencje prawne związane z niewłaściwym używaniem alkoholu oraz przestępstwa i czyny karalne popełnione z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

Konsekwencje prawne związane z niewłaściwym używaniem alkoholu oraz przestępstwa i czyny karalne popełnione z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii przedstawiają dane liczbowe uzyskane z Komisariatu Policji i Straży Miejskiej w Skawinie.

Z danych **Komisariatu Policji w Skawinie** wynika:

- liczba wykroczeń przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, tj. za spożywanie alkoholu wbrew zakazowi: ujawniono łącznie: **684**, nałożono mandat karny: **309**,

- liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Skawina: **9014**,
- liczba interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie (liczba sprawców znajdujących się pod wpływem alkoholu): Ilość interwencji **39**, liczba sprawców znajdujących się pod wpływem alkoholu **9**,
- liczba wniosków sporządzonych o ukaranie do Sądu Rejonowego w związku z zakłóceniem spokoju i porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu: **2**
- liczba podejrzanych o popełnienie czynów karalnych (w tym przestępstw) w związku z alkoholem: **69**
- liczba przestępstw popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, która dotyczy przypadków sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim: **0**
- liczba zatrzymanych kierowców w związku z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu: **76**,
- liczba interwencji przeprowadzonych wobec osób nietrzeźwych przebywających w miejscu publicznych: **brak danych**,
- liczba przestępstw popełnionych z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z podziałem na miejsce zdarzenia: miasto - **8**, sołectwa – **2**,
- liczba zatrzymanych kierowców będących pod wpływem narkotyków: **1**,
- liczba ujawnionych osób podejrzanych, które dokonały przestępstw pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających: **0**.

Ze statystyki **Straży Miejskiej w Skawinie** odnotowała następujące dane za rok 2023:

- liczba wykroczeń przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- za spożywanie napojów alkoholowych wbrew zakazowi- **361** (dla porównania w 2022r. wyniosła 291),
- liczba udzielonych **pouczeń** wobec sprawców wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (dot. spożywania napojów alkoholowych wbrew zakazowi)- **312** (dla porównania w 2022 r. wyniosła 297),
- liczba nałożonych **mandatów** karnych na sprawców wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- za spożywanie napojów alkoholowych wbrew zakazowi- **46** (dla porównania w 2022r. wyniosła 26),
- liczba sporządzonych wniosków o ukaranie do Sadu Rejonowego, w związku z **zakłóceniem spokoju** i porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu- **6** (dla porównania w 2022 r., wyniosła 2),
- liczba sporządzonych wniosków do Sądu Rejonowego o ukaranie **za spożywanie napojów alkoholowych** wbrew zakazowi- **3** (dla porównania w 2022 r. wyniosła 2),
- odsetek interwencji Straży Miejskiej dot. spożywania alkoholu w miejscach, w których jest to zabronione- **3,05** (dla porównania w 2022 r. wyniosła 2,75),
- liczba **interwencji** przeprowadzonych wobec osób nietrzeźwych przebywających w miejscach publicznych, w których pozostawienie ich mogło zagrażać ich życiu lub zdrowiu- **144** (dla porównania w 2022 r. wyniosła 129).

Dane z **Sądu Rejonowego w Wieliczce**, II Wydział Karny:

- liczba osób- mieszkańców Gminy Skawina skazanych na kare pozbawienia wolności- **55** osób

- liczba osób - mieszkańców Gminy Skawina- skazanych na karę pozbawienia za przestępstwa „narkotykowe” z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- **4** osoby,
- liczba osób- mieszkańców Gminy Skawina- skazanych na karę pozbawienia wolności za przestępstwa „narkotykowe z ustawy o przeciwdziałaniu narkomani, wobec których zastosowano warunkowe zawieszenie kary pozbawienia wolności- **3** osoby.

III.2. Konsekwencje zdrowotne i społeczne- dane liczbowe dotyczące leczenia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

Uzupełnieniem danych dotyczących problemów uzależnień są informacje dotyczące leczenia odwykowego mieszkańców Gminy Skawina w różnych typach zakładów leczenia odwykowego (w warunkach stacjonarnych, dziennych oraz ambulatoryjnych) zlokalizowanych na terenie Krakowa – dane obejmują 2023 rok.

Dane ze **Szpitala Specjalistycznego im. Ludwika Rydygiera w Krakowie**, Oddział Toksykologii i Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Detoksykacji przedstawiają się następująco w 2023 r. leczonych było **7** pacjentów mieszkańców Miasta i Gminy Skawina uzależnionych od substancji psychoaktywnych, alkoholu i narkotyków (5- toksykologia, 2- Pododdział Detoksykacji).

Dane ze **Szpitala Klinicznego im. Dr Józefa Babińskiego w Krakowie** przedstawiają się następująco w 2023r. na Oddziale Terapii uzależnionych od Alkoholu przebywało 20 osób, na Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych przebywało 47 osób, Pozostałe Oddziały to 42 osoby, w Poradni dla Osób z problemami Alkoholowymi 57 osób, razem leczonych osób z terenu Gminy Skawina to **166** osób.

Dane z **Krakowskiego Stowarzyszenia Terapeutów Uzależnień w Krakowie** przedstawiają się następująco w 2023r. leczyło się **16** osób uzależnionych od alkoholu, **5** mieszkańców Gminy Skawina uzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Natomiast osób współuzależnionych leczących się w Ośrodku było **11** osób.

Dane z **Ośrodka Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Krakowie** wskazują, że w 2023 r. w Ośrodku przebywała **1** osoba z diagnozą uzależnienia mieszanego.

Dane z **Centrum Medycyny Profilaktycznej Sp. z o.o w Krakowie** przedstawiają się następująco w 2023r. w poradni leczyło się **9** osób- 5 osób uzależnionych od alkoholu i 4 osoby współuzależnione.

Natomiast dane z **Pogotowia Ratunkowego im. Siegfrieda Greinera w Skawinie** przedstawiają się następująco w 2023r. u **91** osób stwierdzono efekt toksycznego alkoholu, u **13** osób stwierdzono zaburzenia zachowania spowodowane przyjmowaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych. Należy nadmienić, iż Pogotowie ratunkowe w Skawinie podczas interwencji na miejscu zdarzenia, nie przeprowadza testów na obecność alkoholu, narkotyków i środków psychoaktywnych w organizmie pacjenta. Powyższe dane pochodzą z badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta.

III.3. Rynek napojów alkoholowych

W związku z nowelizacją w 2018 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Rada miejska w Skawinie podjęła Uchwałę Nr XLVI/623/18 Rady Miejskiej w Skawinie

z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Skawina.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona przez uchwałę przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w 2023 r. wynosiła:

- 110 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa,
- 110 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu bez piwa,
- 110 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu

Natomiast maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona przez uchwałę Rady Gminy, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w roku 2023 wynosiła:

- 40 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa,
- 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % do 18% alkoholu bez piwa,
- 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Skawina w 2023 r. wynosiła:

- 95 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży-sklepy,
- 23 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży- lokale gastronomiczne.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w Gminie wynosiła:

- 89 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży-sklepy,
- 12 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży- lokale gastronomiczne.

Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w roku 2023 r. wynosiła 17 z czego :

- przedsiębiorcom posiadającym zezwolenie- 8,
- Jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych- 9.

Liczba zezwoleń wydanych w roku 2023 przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i w miejscu wyznaczonym przez klienta w oparciu o zawartą z nim umowę wyniosła: 1.

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych w roku 2023:

- 269 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży- sklepy,
- 49 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży- lokale gastronomiczne.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2023 r. do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) wyniosła:

- 49 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu i piwa,
- 47 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 18% alkoholu bez piwa,

- 48 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18 % zawartości alkoholu.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2023r. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży(lokale gastronomiczne) wyniosła:

- 10 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa,
- 8 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5% do 18% alkoholu bez piwa,
- 23 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu.

Łączna wartość alkoholu sprzedanego w 2023r. na terenie Gminy Skawina wyniosła 57 458 402,27 zł. w poprzednich latach dane prezentują się następująco 2022r.- 52 067 393,00 zł, 2021 r.- 46 692 506,00 zł.

ROZDZIAŁ IV

Źródła Finansowania Gminnego Programu oraz efekty podejmowanych działań

Jednostką koordynującą i realizującą przedsięwzięcia związane z realizacją zadań własnych gminy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zawartych w Gminnym Programie było Centrum Usług Społecznych w Skawinie. Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane były do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023r. zakładał kontynuację działań podjętych w latach ubiegłych, wzbogacone o nowe- stosownie do aktualnie zdiagnozowanych potrzeb.

Efekty podejmowanych działań:

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Skawinie w 2023r. osiągnięto następujące efekty:

- podnoszenie umiejętności społecznych dzieci i młodzieży, w tym umiejętności współpracy w grupie, zwiększenie samoświadomości dziecka w zakresie uczuć i emocji oraz mocnych stron, zwiększenie potrzeby aktywności fizycznej i dbania o zdrowie, umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji społecznych, przewidywania konsekwencji własnych działań i zachowań, poznanie i rozwinięcie;
- zainteresowań, wzrost motywacji do nauki i doświadczenie powodzenia szkolnego;
- zwiększenie świadomości społecznej na temat problematyki uzależnień, symptomów zażywania środków psychoaktywnych, zapobiegania czy opóźniania inicjacji zachowań ryzykownych;
- rozpowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy;
- poprawa potencjału integracji rówieśniczej i międzypokoleniowej poprzez wspieranie działań; promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież oraz całe rodziny;
- wzrost wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i specjalistycznego wsparcia.

Spis tabel:

Tabela 1. Liczba porad udzielonych w CUS w 2023 r.	5
Tabela 2. Liczba wszczętych procedur „Niebieskich Kart” w 2023 roku	7